

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Хмельницький інститут соціальних технологій

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

„07” 09 2020 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 2.11. Спортивна медицина

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 «Фізична культура і спорт»

ВК 2.1 Спортивна медицина

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія

(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 227 «Фізична терапія, ерготерапія» /

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2020 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Савчук Олег Ігорович – старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій
Профайл викладача	
Канали комунікації	<i>Телефон інституту:</i> (0382) 70-45-56 <i>Телефон викладача:</i> 0974867265 <i>Електронна пошта:</i> oleg.savchuk7@gmail.com <i>Вайбер:</i> 0970437904 <i>Кабінет:</i> 37
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4594

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Вид дисципліни обов’язкова	
	22 «Охорона здоров’я»	Вид дисципліни вибіркова	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» 227 «Фізична терапія, ерготерапія»,	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: бакалавр	30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–

		Самостійна робота	
		76	110
		Індивідуальні завдання: 6 год.	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Анатомія людини,
Фізіологія людини,
Спортивна морфологія.

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Теорія і методика оздоровчо-рухової активності
Спортивні споруди та обладнання

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Послідовне формування теоретичних знань про медичне забезпечення спортивних занять та підготовка студентів до проведення науково-обґрунтованого тренувального процесу з урахуванням фізично-функціональних особливостей спортсмена

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- сформувати теоретичні знання про основи спортивної медицини;
- вивчити систему медичного забезпечення занять фізичними вправами зі спортивною, виховною, лікувальною, відновлюючою (реабілітаційною) спрямованістю;
- ознайомити з методами обстеження у спортсменів, лікарським контролем за фізичним вихованням, засобами відновлення фізичної працездатності;
- поглибити загально-біологічну та методичну підготовку майбутніх спеціалістів з здоров'я людини;
- підготувати студентів до проведення науково-обґрунтованого тренувального процесу та прогнозування технічних результатів на основі показників функціональних проб, працездатності спортсмена;
- сформувати практичні навички по застосуванню методів дослідженню фізичного розвитку та визначенню стану основних функціональних систем організму;
- навчити використовувати отримані знання на практиці для відбору та спортивної орієнтації;
- познайомити студентів з основними питаннями загальної патології та травмами спортсменів;
- навчити надавати термінову невідкладну допомогу.

017 «Фізична культура і спорт»

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

РН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

РН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

227 «Фізична терапія, ерготерапія»

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 1. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу в заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок із охороною здоров'я.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПР 1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращення довкілля громади.

ПР 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 16. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати і представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
	л	сем	пр	лаб	інд		л	сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Фізичний розвиток спортсмена.															
Тема 1. Поняття про спортивну медицину.	12	2	2	–	–	–	8	12	–	–	–	–	–	12	АР:опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Зміст та методи лікарського контролю	14	4	2	–	–	–	8	14	2	2	–	–	–	10	АР:письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР:підготовка та проведення презентації
Тема 3. Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту	14	4	2	–	–	–	8	14	2	2	–	–	–	10	АР:співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР:складання кросворду за основними термінами теми
Тема 4. Антропометричні індекси.	14	4	2	–	–	–	8	14	2	-	–	–	–	12	АР:співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР:складання плану проведення семінарського заняття
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	56	14	8	–	–	2	32	56	6	4	–	–	2	44	
Змістовий модуль 2. Функціональний стан різних систем організму.															
Тема 5. Функціональний стан дихальної системи у спортсменів	14	4	2	–	–	–	8	14	–	–	–	–	–	14	АР:опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР:огляд додаткової літератури
Тема 6. Функціональний стан серцево-судинної системи у спортсменів	14	4	2	–	–	–	8	14	–	–	–	–	–	14	АР:письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання

Тема 7. Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів	14	4	2	–	–	–	8	14	–	–	–	–	–	14	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання
Тема 8. Харчування спортсменів	14	4	-	–	–	–	10	14	–	–	–	–	–	14	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	58	16	6	–	–	2	34	58	–	–	–	–	2	56	
Усього годин	114	30	14	–	–	4	66	114	6	4	–	–	4	100	
ІНДЗ	6	–	–	–	–	6	–	6	–	–	–	–	6	–	ІНДЗ: реферат
Усього годин	120	30	14	–	–	10	66	120	6	4	–	–	10	100	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів. Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських, практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичні заняття організовується у формі доповідей, обговорень та виконання практичних завдань. Увага студентів зосереджена на висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.
- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Дубровский В.И. Спортивная медицина: Учеб. для студ. высш. учеб. Заведений / В.И.Дубровский – 2-е изд., доп. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. – 512 с.
2. Макарова Г.А. Спортивная медицина. Учебник / Г.А.Макарова. -М.: Советский спорт, 2003. - 480 с.
3. Мурза В.П. Спортивна медицина. Навч. посіб. Для вищих навчальних закладів / М.Ф.Хорохуша. О.А.Архіпов, В.П.Мурза. – К.: Університет «Україна», 2011. -249 с.

Додаткова

1. Арансон М.В. Питание для спортсменов / М.В. Арансон. –М.: Фізкультура и спорт, 2001, 224с.
2. Допинг и эргогенные средства в спорте. / Под ред. Платонова В.Н. –К.: Олимпийская литература, 2003. -576 с.
3. Граевская Н.Д., Долматова Т.И. Спортивная медицина. Курс лекций и практических занятий. В двух частях. Часть 1 / Т.И. Долматова, Н.Д.Граевская. –М.: Советский спорт, 2004. -304с
4. Граевская Н.Д., Долматова Т.И. Спортивная медицина. Курс лекций и практических занятий. В двух частях. Часть 2 / Т.И. Долматова, Н.Д.Граевская. –М.: Советский спорт, 2004. -360с.
5. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина: учебник / В. А. Епифанов. – М. : Медицина, 1999. - 304 с.
6. Карелин А.О. Правильное питание при занятиях спортом и физкультурой. / А.О.Карелин. –СПб.: Издательство «Диля», 2005. -256с.
7. Кулиненко О.С. Фармакологическая помощь спортсменам / О.С. Кулиненко – М.: Советский спорт, 2006. -240с
8. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / За ред. В.В.Клапчука, Г.В.Дзяка. – К : Здоров'я, 2005. - 297с.
9. Мурза В. П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині: Навчальний посібник / В. П. Мурза, М. М. Філіпов. — К. : Університет "Україна", 2001.- 96 с.
10. Пешкова О.В. Спортивна медицина. Навч. Посібн. / О.В.Пешкова. – Харків: ХадіФК, 1999. -84с.
11. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація. Навч. Посібн. Для вищих навчальних закладів / В.А.Шаповалова. В.М.Коршак, В.М.Халтагарова, І.В.Шемеліс, Л.І.Гончаренко. – К. : Медицина, 2008. – 248с.

Інформаційні ресурси

Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології, 2017. - №1. – 77 с.
Сайт журналу http://journals.uran.ua/frir_journal

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про спортивну медицину.	8
2	Зміст та методи лікарського контролю	8
3	Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту	8
4	Антропометричні індекси	8
Модульний контроль		2
5	Функціональний стан дихальної системи у спортсменів	8
6	Функціональний стан серцево-судинної системи у спортсменів	8
7	Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів	8
8	Харчування спортсменів	10
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		76

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Фізичний розвиток спортсмена.			
Тема 1. Поняття про спортивну медицину. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I
Тема 2. Зміст та методи лікарського контролю.(8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	II
Тема 3. Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III
Тема 4. Антропометричні індекси. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	IV
<i>Всього: 34 год.</i>	<i>Всього: 9 балів</i>		

Змістовий модуль 2. Функціональний стан різних систем організму.			
Тема 5. Функціональний стан дихальної системи у спортсменів. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	V
Тема 6. Функціональний стан серцево-судинної системи у спортсменів. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VI
Тема 7. Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VII
Тема 8. Харчування спортсменів. (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	VIII
<i>Всього: 36 год.</i>	<i>Всього: 9 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	11	XV
<i>Разом: 76 год.</i>	<i>Разом: 29 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i> <i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i> <i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i> <i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i> <i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в</i>
-------------------------------	--

	таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.
--	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	відмінно	5	A	відмінно
82 – 89	добре	4	B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4	C	добре
64 – 74	задовільно	3	D	задовільно
60 – 63	задовільно	3	E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу

Н. О. Островська

«07» вересня 2020 р.